

Onderzoek op het terrein van Cultuur

Overzicht van onderzoeksprojecten van Research voor Beleid

Zoetermeer, maart 2011

Voorwoord

Research voor Beleid / IOO verricht van oudsher onderzoek op cultureel terrein. Met dit projectenoverzicht geven we inzicht in de door Research voor Beleid/IOO in de afgelopen jaren uitgevoerde en lopende projecten op dit terrein. Per project wordt een korte omschrijving gegeven en wordt aangegeven welke onderzoeksmethode gehanteerd is. Verder is de opdrachtgever en de onderzoeksperiode van het onderzoek vermeld.

De indeling van dit projectenoverzicht is thematisch, waarbij achtereenvolgens de volgende thema's aan de orde komen:

- Sectoronderzoeken
- Beleidsevaluaties
- Onderzoek cultureel erfgoed
- Onderzoek bibliotheeksector
- Arbeidsmarkt onderzoek

Binnen deze thema's is gekozen voor een 'omgekeerde chronologische' volgorde, dat wil zeggen dat de meest recente projecten vooraan en de oudste onderzoeken achteraan in een hoofdstuk staan.

Onderzoek op het terrein van Cultuur wordt bij Research voor Beleid uitgevoerd door c.q. onder leiding van Natasha Stroeker, Jaap Wils, Jurriaan Berger en Simon Broek.

Indien u meer wilt weten over wat Research voor Beleid voor u zou kunnen betekenen of informatie wilt over een of meer specifieke projecten, dan kunt u met een van hen contact opnemen.

Natasha Stroeker	079 322 26 05	n.stroeker@research.nl
Jaap Wils	079 322 26 18	j.wils@research.nl
Jurriaan Berger	079 322 22 80	j.berger@research.nl
Simon Broek	079 322 27 18	s.broek@research.nl

Voor meer informatie over Research voor Beleid kunt u tevens terecht op onze internetsite: www.research.nl of www.research.nl/Onderwijs-en-Wetenschap/Cultuur.aspx

Inhoudsopgave

1	Sectoronderzoeken	4
2	Beleidsbeoordelingen	6
3	Onderzoek cultureel erfgoed	8
4	Onderzoek bibliotheeksector	11
5	Arbeidsmarkt	13

1 Sectoronderzoeken

Sectormonitor Beeldende Kunst (lopend)

Cultuurbeleid vraagt om zicht op ontwikkelingen en kennis van de structuur en kenmerken van kunstsectoren. Voor de beeldende kunsten geldt dat het aan een integrale en samenhangende beschrijving van de sector ontbreekt. Het ministerie van OCW heeft behoefte aan een monitor van de sector beeldende kunsten die voorziet in deze lacune. Research voor Beleid voert samen met zusterorganisaties IOO en EIM de eerste meting van de sectormonitor uit. Het onderzoek bestaat uit een nadere afbakening van de sector en het verzamelen en analyseren van beschikbare databronnen op zes onderscheiden thema's: de beeldende kunstenaars, de infrastructuur van de sector, de economie van de sector, participatie en educatie, opleidingen en overheidsbeleid.

Methodieken : Secundaire data-analyse
Opdrachtgever : Ministerie van OCW

Creatieve industrie Eindhoven (2010)

Voor de gemeente Eindhoven heeft Research voor Beleid de omvang en ontwikkeling van de creatieve industrie en de designsector in kaart gebracht. Deze ontwikkeling is vergeleken met die van andere sectoren in Eindhoven, maar ook met het landelijk beeld en de stand van zaken in enkele referentiegemeenten. Tot slot zijn de indirecte effecten van de creatieve industrie op andere sectoren berekend. Het onderzoek heeft niet alleen geresulteerd in een rapport, maar ook in een methodiek waarmee de gemeente in het vervolg de ontwikkelingen zelf kan monitoren. Bij de uitvoering is samengewerkt met EIM.

Methodieken : Secundaire data-analyse
Opdrachtgever : Gemeente Eindhoven

Sectoronderzoek bedrijfsvoering podiumkunsten (2008)

De vereniging van schouwburg- en concertgebouwdirecties (VSCD) wilde gezamenlijk met andere brancheorganisaties in de podiumkunsten een actieplan opstellen gericht op verbeteringen in de structuur en de bedrijfsvoering van de sector. Voor het opstellen van het actieplan was het nodig dat inzicht ontstond in aanwezige knelpunten. Om deze te identificeren heeft de VSCD Research voor Beleid gevraagd een sectoronderzoek uit te voeren. Dit onderzoek dat is uitgevoerd in 2008 heeft knelpunten geïnventariseerd in de structuur en bedrijfsvoering en daarvan een onderbouwing gegeven.

Methodieken : Interview, enquête
Opdrachtgever : VSCD

Sectoronderzoek Nederlandse Film (2005)

De sector die zich bezighoudt met het produceren van films/drama voor bioscoop en televisie is onoverzichtelijk en gefragmenteerd. In opdracht van de Federatie Filmbelangen heeft Research voor Beleid in 2005 beleidsinformatie over de sector op drie niveaus verzameld: de sector als geheel, de bedrijven en de werkzame personen. Het ging hierbij onder andere over gegevens over omzet, aantal producties, aantal bedrijven, aantal werkzame personen, de bedrijfseconomische situatie, arbeidsomstandigheden, knelpunten en toekomstperspectieven.

Methodieken : Interviews, enquête
Opdrachtgever : Federatie Filmbelangen

Naar een publieksgericht archiefbestel (2003)

Voor de brancheorganisatie van de openbare archiefinstellingen DIVA zijn - in het kader van het project Interactief Archief - kwaliteits- en serviceconcepten ontwikkeld die inhoud geven aan de visie van "publieksgerichte openbare archiefinstellingen". De potentie voor de archiefinstellingen om met deze concepten nieuwe doelgroepen te bedienen is met diverse onderzoeksmethoden in kaart gebracht. Daarnaast zijn de financiële en organisatorische consequenties geraamd van een nieuw stelsel van publieksgerichte archiefinstellingen.

De grote en toenemende interesse voor historische informatie en het feit dat de archiefsector daar nog onvoldoende op inspeelt, vraagt om een publieksgericht archiefbestel. Het ministerie van OCW wil daarom bevorderen dat de archiefsector meer publieksgericht gaat worden. In dat kader kreeg DIVA de opdracht om een onderzoek uit te laten voeren naar de inhoud van het begrip toegankelijkheid en de daarbij toe te passen kwaliteitsnormen. IOO bv heeft dit kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. De kernbegrippen in dit kwaliteitsonderzoek zijn publiekstoegankelijkheid, kwaliteitsstandaarden en de financiële en organisatorische consequenties van een publieksgericht archiefbestel. Om tot een aantal afspraken en streefwaarden over toegankelijkheid te komen heeft IOO eerst de huidige situatie in beeld gebracht. De omvang, kenmerken en wensen van het huidige en toekomstige klantenpotentieel zijn afgezet tegen het huidige en in de toekomst wenselijke productenaanbod.

Methodieken : Deskresearch, dossierstudie, interviews, financiële analyse, groupssystemen
Opdrachtgever : DIVA (in opgegaan in Erfgoed Nederland)

2 **Beleidsvaluaties**

Evaluatie subsidieregeling veiligheidzorg (2010)

De Mondriaan Stichting voerde tot en met 2009 de Subsidieregeling veiligheidzorg voor niet-rijksinstellingen uit. Deze regeling beoogde de kwaliteit van veiligheidzorg bij niet-rijksmusea en andere collectiebeherende instellingen te verbeteren. Na afloop van de regeling wilde de Mondriaan Stichting meer inzicht krijgen in het procesverloop van de regeling, de resultaten hiervan, de vervolgstappen die instellingen nu gaan nemen en de eventuele ondersteuning die ze hierbij nodig hebben. Research voor Beleid heeft de evaluatie van de regeling uitgevoerd. Hiervoor zijn erfgoedinstellingen bevraagd, is onderzoek gedaan onder provinciale netwerken en zijn veiligheidsdeskundigen geïnterviewd.

Methodieken : Interviews, enquête
Opdrachtgever : Mondriaan Stichting

Advisering evaluatie subsidieregelingen NFPK (2009)

In opdracht van het nieuw opgerichte Nederlandse fonds voor podiumkunsten heeft Research voor Beleid advies uitgebracht over de mogelijkheden de belangrijkste bestaande subsidieregelingen van het fonds te evalueren. Hiervoor is een quick scan gehouden die de opzet van de regelingen, de beschikbare informatie en eventueel geschikte onderzoeksmethoden inzichtelijk maakt.

Methodieken : Interviews, documentanalyse
Opdrachtgever : NFPK

Evaluatie programma voor de creatieve industrie (2008)

De ministeries van EZ en OC&W hebben in 2005 het Programma voor de Creatieve Industrie gelanceerd. Het doel van het programma is de economische potentie van cultuur en creativiteit beter te benutten. Het programma is onderverdeeld in vijf actielijnen die elk gericht zijn op specifieke knelpunten. Onder elke actielijn zijn weer diverse acties ondergebracht. In 2008 liep het programma af. Research voor Beleid heeft de evaluatie van het programma uitgevoerd. De doelstelling van de evaluatie was drieledig: 1. inzicht bieden in de opzet en de uitvoering van het programma, 2. inzicht bieden in de mate waarin de gestelde doelen zijn bereikt en de mate waarin de gekozen opzet van het programma hieraan heeft bijgedragen en 3. inzicht bieden in de duurzaamheid van de resultaten, de wenselijkheid van een vervolg en de wijze waarop dit in de toekomst is vorm te geven.

Methodieken : Interviews, enquêtes en documentanalyse
Opdrachtgever : Ministeries van OCW en EZ

Evaluatie van de Telefilm (2007)

Vanaf 1999 worden jaarlijks telefilms uitgezonden door de publieke omroep. Een telefilm is oorspronkelijk Nederlands drama van ongeveer 90 minuten, specifiek gemaakt voor televisievertoning. Doel van de telefilms is de samenwerking tussen de publieke omroep en de filmsector te versterken en continuïteit te bieden aan makers en producenten. De publieke omroep heeft Research voor Beleid gevraagd het telefilmproject te evalueren. De evaluatie richtte zich op het totstandkomingsproces van de telefilms, de bereikte resultaten en de toekomstmogelijkheden van het project.

Methodieken : Interviews, bestandsanalyse
Opdrachtgever : Publiek omroep

Evaluatie van de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving (2006-2007)

Op 1 januari 2005 is de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving (BKV) 2005 – 2008 van start gegaan om de infrastructuur en de relatie tussen vraag en aanbod in de beeldende kunst en vormgeving in Nederland verder te versterken. In dit kader werden er vanuit de Geldstroom BKV middelen verstrekt aan alle provincies vanwege hun regiefunctie en verder werden er negen netwerk-steden en vijf steden met kunstvakonderwijs geselecteerd. De evaluatie van de Geldstroom BKV 2005 – 2008 moest duidelijk maken op welke wijze en in welke mate de landelijke outcomedoelstelling bereikt werd door de decentrale effecten. Tevens moest de evaluatie inzichtelijk maken welke verschillen er zijn in aanpak en doelstelling tussen de provincies, netwerksteden en steden met kunstvakonderwijs. De evaluatie bestond uit drie fasen: een nulmeting in 2005/2006, een midterm review in 2007 (dit rapport) en een eindevaluatie in 2009.

De invulling van de Midterm Review viel uiteen in drie onderdelen, namelijk de kwantitatieve uitkomsten, de kwalitatieve uitkomsten en een toelichting op de reikwijdte van het onderzoek. Het kwalitatieve gedeelte bevat een toevoeging van projectbeschrijvingen van de gemeenten en provincies aan de geformuleerde doelen en (output)indicatoren. Inmiddels is de Geldstroom Beeldende Kunst en Vormgeving, mede op basis van de evaluatie, afgeschaft.

Methodieken : Dossierstudie, interviews
Opdrachtgever : Ministerie van OCW

Cultuuraanbod in de provincie Zuid-Holland (2000)

Het landelijke Actieplan Cultuurbereik had tot doel zo veel mogelijk mensen bij cultuur in brede zin (podiumkunsten maar ook erfgoed) te betrekken. Ook de provincie Zuid-Holland deed mee aan dit Actieplan. De provincie richtte zich met name op de gemeenten die niet bij de G30 horen, aangezien de G30 rechtstreeks afspraken met het ministerie van OCW maakten. Om plannen van gemeenten te kunnen beoordelen wilde de provincie eerst inzicht hebben in de sterke en zwakke kanten van het cultuuraanbod in de provincie.

Research voor Beleid heeft in de vier regio's waarin de provincie is opgedeeld interviews gehouden met wethouders en cultuurambtenaren en literatuur bestudeerd. Belangrijke conclusies uit het onderzoek:

- het cultuuraanbod verschilt sterk tussen gemeenten, ook binnen een zelfde regio
- bovenlokale initiatieven zijn voor kleine gemeenten vaak dé manier om een behoorlijk cultuuraanbod te realiseren
- de aandacht voor jongeren in het cultuuraanbod loopt uiteen, de aandacht voor allochtonen is vrijwel overal onvoldoende

Op basis hiervan zijn in het rapport *Cultuur in Zuid-Holland; een sterkte-zwakteanalyse van de provinciale culturele infrastructuur* aanbevelingen aan de provincie gedaan.

3 Onderzoek cultureel erfgoed

Ondersteuning visitatiecommissie cultuurfondsen en sectorinstituten (2010)

Sinds januari 2009 is een nieuwe subsidiesystematiek voor de cultuursector van kracht. Een deel van de instellingen heeft voortaan een langjarig subsidieperspectief. Onder deze instellingen vallen negen sectorinstituten. Ze hebben een blijvend uitzicht op subsidie, maar worden wel eens in de vier jaar door een onafhankelijke visitatiecommissie beoordeeld. In de herziene systematiek zijn zeven cultuurfondsen aanwezig. Ook deze fondsen worden eens per vier jaar door een visitatiecommissie beoordeeld. In 2010 vond de eerste visitatieronde onder de fondsen en sectorinstituten gezamenlijk plaats. Research voor Beleid heeft de visitatiecommissie in de werkzaamheden begeleid.

Methodieken : Zelfrapportage en visitatiebezoeken
Opdrachtgever : Visitatiecommissie (via Mondriaan Stichting)

Kennisvergroting en projectadvisering ICN (2010)

Research voor Beleid is gevraagd om workshops te geven op het gebied van gebruikersonderzoek aan medewerkers van ICN (Instituut Collectie Nederland). Daarnaast wordt op projectbasis advies gegeven rondom de onderzoeksagenda van ICN.

Methodieken : Workshops, advisering
Opdrachtgever : Instituut Collectie Nederland

Historisch trendonderzoek 1975 – 2005 in opdracht van het Nationaal Archief (2009, 2010)

In opdracht van het Nationaal Archief heeft Research voor Beleid een plan van aanpak opgesteld voor een onderzoek naar trends en trendbreuken in de Nederlandse samenleving tussen 1975 en 2005. Op basis van o.a. dit plan van aanpak is door het Nationaal Archief een definitief plan opgesteld. De trendanalyse 1975-2005 biedt het Nationaal Archief een basis voor de selectie van archieven van de Rijksoverheid. Na het opstellen van het plan van aanpak is gestart met een pilot waarin de aanpak en methode wordt getest voor één thema, namelijk het thema dat valt onder het beleidsterrein van het ministerie van VROM.

Methodieken : Dossieronderzoek, literatuuronderzoek, interviews
Opdrachtgever : Het Nationaal Archief

Kwalitatieve monitor ICT-deskundigheidsbevordering (2009)

Erfgoed Nederland stimuleert al enige jaren de ICT-deskundigheid binnen de archiefsector. In 2009 is als vervolg op de kwantitatieve monitor een kwalitatief onderzoek naar de ICT-deskundigheidsbevordering in de archiefsector uitgevoerd. Het onderzoek diende mede voor het opstellen van de beleidsagenda op het gebied van ICT-deskundigheid in de archiefsector. In het kader van het kwalitatieve monitor ICT-deskundigheid 2009 zijn 16 diepte-interviews gehouden met archiefinstellingen variërend in grootte, type, digitaliseringsgraad en verspreid over het land. Hierbij is gesproken over de aanwezige kennis en deskundigheid op het gebied van ICT in de sector, kennisdeling en samenwerking, knelpunten en behoeften op het gebied van ICT-deskundigheid, de toekomst op het gebied van ICT-deskundigheid en de behoefte aan een monitor op dit gebied. Uit het onderzoek komt naar voren dat knelpunten zich voordoen op het gebied van kennis van ICT, financiën, samenwerking c.q. kennisdeling en beleid c.q. visie. Er wordt geconstateerd dat er een overvloed

is aan informatie op het gebied van ICT en digitalisering waarop lastig grip is te krijgen. Er is dan ook behoefte aan bundeling van de praktische informatie, bijvoorbeeld in de vorm van factsheets of een te raadplegen archiefconsulent of een kenniscentrum. Een dergelijk kenniscentrum zou ook dienst kunnen doen als helpdesk / vraagbaak voor allerlei praktische informatie omtrent bijvoorbeeld de keuze van een leverancier, maar ook op het vlak van de aanvraag van middelen voor projectfinanciering (zowel nationaal als internationaal). Tevens kan opgemerkt worden dat de uitkomsten in lijn zijn met de visiedocumenten van KVAN/BRAIN en het Rijksconsortium en de noodzaak onderschrijven van een gezamenlijke aanpak tot transitie en het zetten van nadere stappen om te komen tot een heldere en werkbare organisatie van het veld.

Methodieken : Diepte-interviews
Opdrachtgever : Erfgoed Nederland

Meting Culturele Diversiteit in de Erfgoedsector in opdracht van Erfgoed Nederland (2009 en 2007)

In 2006 heeft Erfgoed Nederland een projectvoorstel geschreven over Erfgoed & Interculturaliteit voor de periode 2006 – 2008. Het doel van het project Erfgoed & Interculturaliteit is het verbinden van initiatieven op het gebied van culturele diversiteit, het vergroten van de zichtbaarheid van de initiatieven en het bevorderen van deskundigheid op dit gebied. Erfgoed Nederland heeft aan IOO (Instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven) gevraagd de huidige stand van zaken binnen de erfgoedsector op het gebied van culturele diversiteit in kaart te brengen. Deze stand van zaken betreft o.a. de activiteiten op het gebied van culturele diversiteit, projecten, samenwerking, deskundigheid, professionalisering en behoeften. In april 2007 zijn 932 erfgoedinstellingen uitgenodigd om deel te nemen aan het onderzoek naar culturele diversiteit. De respons van het onderzoek was 37%. De uitkomsten van het onderzoek vormen de nulmeting. In 2009 is het onderzoek herhaald om in kaart te brengen hoe de erfgoedsector er dan voorstaat wat betreft Culturele Diversiteit en om te bekijken of er een beweging is te constateren ten opzichte van de eerste meting.

Methodieken : Internetenquete
Opdrachtgever : Erfgoed Nederland

De Digitale Feiten (2008)

Binnen het onderzoek zijn vragen gesteld aan erfgoedinstellingen over digitalisering in het algemeen, de toegankelijkheid van de gedigitaliseerde collecties, de kosten hiervan, monitoring en kengetallen digitalisering. De belangrijkste conclusies luiden dat 57% van de instellingen een informatieplan heeft. 40% van de instellingen geeft aan dat de collectie nog gedigitaliseerd moet worden. Digitalisering gebeurt nu meer door de instelling (52%) zelf dan door externen (41%) en met name uit structurele middelen. De totale uitgaven in 2007 aan digitalisering van de eigen collectie is bij eenderde van de instellingen redelijk tot goed in beeld. Een grote meerderheid van de instellingen houdt één of meer kengetallen bij omtrent digitalisering. De aanbeveling aan instellingen luidt om meer kengetallen op het gebied van digitalisering bij te gaan houden, zodat er onderling vergeleken kan worden (binnen sectoren en tussen sectoren). Dit maakt monitoring en benchmarking van het digitaliseringsproces op geaggregeerd niveau ook beter mogelijk.

Methodieken : Interviews, internetenquete
Opdrachtgever : Digitaal Erfgoed Nederland (DEN)

Kwantitatieve monitor ICT-deskundigheidsbevordering (2005 – 2008)

In het kader van het programma ICT-deskundigheidsbevordering binnen archiefinstellingen, gefinancierd vanuit het ministerie van OCW, heeft IOO in opdracht van Erfgoed Nederland deze eindmeting van de monitor ICT-deskundigheidsbevordering voor de archiefsector uitgevoerd. De monitor meet niet alleen de kwaliteit van de ICT-toepassing binnen de archieforganisaties en de vordering daarin, maar brengt ook het effect van het programma ICT-deskundigheidsbevordering in kaart brengen en monitort dat. Dit is de vierde meting. De uitkomsten geven inzicht in de mate van digitalisering (toepassing), de inbedding van ICT in het beleid, de aanwezige kennis en deskundigheid en de knelpunten die de instellingen ervaren. Gemeten wordt het kennis- en opleidingsniveau van de medewerkers bij archiefinstellingen; de aandacht voor ICT in kwaliteitstrajecten bij archiefinstellingen en de expliciete aandacht voor ICT in de beleidsplannen. Net als bij de vorige metingen hebben alle archiefinstellingen een rapport ontvangen.

Methodieken : Internetenquete
Opdrachtgever : Erfgoed Nederland

De behoeften van virtuele bezoekers van archiefinstellingen. Wegwijzer Ken uw virtuele klant (2006)

In opdracht van de Taskforce Archieven heeft IOO een onderzoek uitgevoerd naar de behoeften van virtuele bezoekers van archiefinstellingen. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in de publicatie: Wegwijzer Ken uw virtuele klant. Om als archief- en erfgoedinstelling digitale producten en diensten op de vraag van de klant aan te laten sluiten, is kennis over het publiek onmisbaar. Hiertoe moet de archiefinstelling zijn beoogde websitebezoekers eerst leren kennen: Wie zijn ze? Wat zoeken ze? Hoe zoeken ze? Omdat niet iedere archiefinstelling zelf beschikt over specifieke communicatie- en onderzoeksexpertise is een wegwijzer (= handleiding) opgesteld. Deze biedt een overzicht van onderzoeksinstrumenten die instellingen kunnen hanteren om hun (potentiële) virtuele bezoekers en hun wensen beter te leren kennen. Waar mogelijk zijn praktische tips en voorbeelden uit de praktijk opgenomen. Per soort onderzoek wordt duidelijk aangegeven:

- Wat is het en hoe werkt het?
- Wat voor type onderzoek is het?
- Welke vraag wordt ermee beantwoord?
- Hoe populair is het in de archiefsector?
- Welke deskundigheid is vereist?

Methodieken : Interviews, telefonische onderzoek, toetsingsbijeenkomst
Opdrachtgever : Taskforce Archieven

4 Onderzoek bibliotheeksector

Toekomst aanpak laaggeletterdheid door bibliotheken (lopend)

In opdracht van het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB) voert Research voor Beleid een onderzoek uit naar de mogelijkheden voor openbare bibliotheken om een blijvende en effectieve rol te spelen bij de aanpak van laaggeletterdheid. Het onderzoeksdoel betreft het inzichtelijk maken van de mogelijkheden voor openbare bibliotheken om (beter) gebruik te maken van (landelijke, regionale en lokale) beleidsstructuren rondom de aanpak van laaggeletterdheid. Nevengeschikt aan dit doel is het schetsen van een beeld van de bestaande beleidsstructuren voor openbare bibliotheken bij de bestrijding van laaggeletterdheid. Het beleids- en gebruiksdoel betreft het leveren van input voor een visiedocument van het Sectorinstituut over de toekomst van de aanpak van laaggeletterdheid door bibliotheken. Hierin wordt de aanpak van laaggeletterdheid ook geplaatst in de context van de bijdrage van openbare bibliotheken aan de kenniseconomie.

Opdrachtgever : Sectorinstituut Openbare bibliotheken

Monitor bibliotheekvernieuwing (2005)

IOO heeft een Monitor Bibliotheekvernieuwing opgezet en uitgevoerd in 2005 in opdracht van het Procesbureau Bibliotheekvernieuwing. Deze monitor op landelijk, provinciaal, gemeentelijk en basisbibliotheek niveau zal leiden tot een inhoudelijk oordeel over de voortgang van de bibliotheekvernieuwing. In de monitor worden structuur- en procesaspecten opgenomen. De monitor Bibliotheekvernieuwing dient na te gaan in hoeverre de doelstellingen zoals geformuleerd in het Aanhangsel Koepelconvenant worden gerealiseerd. De vorderingen die gemaakt worden in het nastreven van deze doelstellingen leveren tevens informatie op over de verantwoording van de besteding van de middelen voor het proces van bibliotheekvernieuwing.

Opdrachtgever : Procesbureau Bibliotheekvernieuwing

Doelmatigheid Zeeuwse bibliotheek (2005 / 2004)

De provincie Zeeland heeft IOO gevraagd onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid en mogelijk besparingen te realiseren bij de Zeeuwse bibliotheek met handhaving van het huidige niveau van dienstverlening. IOO heeft doelmatigheid daarbij in vier perspectieven geplaatst: financieel perspectief, human resources perspectief, klantperspectief en vernieuwingsperspectief. Als gevolg van een samenvoeging van verschillende bibliotheekfuncties zijn de kosten van deze bibliotheekfuncties ontrafeld en is een benchmark uitgevoerd met die van andere, vergelijkbare bibliotheken.

Herstructurering openbaar bibliotheekwerk provincie Utrecht (2004 / 2003)

In opdracht van de provincie Utrecht heeft IOO de financiële gevolgen van de herstructurering van het openbaar bibliotheekwerk in de provincie Utrecht geanalyseerd. Daarbij is de huidige situatie van het Utrechts bibliotheekwerk in termen van inkomsten, uitgaven, kosten, taken, diensten en personeelsomvang in kaart gebracht. Vervolgens zijn voor twee situaties de inverdieneffecten berekend waarbij enerzijds van de vernieuwde structuur wordt uitgegaan en vervolgens de situatie waarin nog een kwaliteitsslag wordt gemaakt.

Opdrachtgever : Provincie Utrecht

Herstructurering openbaar bibliotheekwerk (2003 – 2000)

In de periode 2000-2003 hebben de provincies vele initiatieven ondernomen om het openbare bibliotheekwerk te herstructureren. Richtinggevend voor dit herstructureringsproces is het advies van de stuurgroep Meijer (Open poort tot kennis) om het gehele Nederlandse stelsel van openbare bibliotheken te moderniseren en te professionaliseren via een fundamentele structuurwijziging, een aanzienlijke kwaliteitsimpuls en een grote inhaalslag op het gebied van ICT.

De Provincies hebben werkgroepen geformeerd, waaraan vrijwel alle openbare bibliotheken samen werken aan de vernieuwing van het stelsel. In verscheidene provincies heeft Twijnstra Gudde het veranderproces begeleid. IOO heeft vanuit economisch-financiële hoek diverse provincies ondersteund bij het maken van plannen of het doorberekenen van de financiële gevolgen ervan. In Noord Brabant heeft IOO de kostenimplicaties van de beoogde taakverschuivingen tussen de bibliotheken doorberekend. In de provincie Zuid Holland heeft IOO de startsituatie in beeld gebracht en de mogelijkheden voor clustervorming tussen bibliotheken verkend. In de regio Waterland Zaanstreek heeft IOO de positieve gevolgen van samenwerking verkend. In Utrecht en Friesland zijn de kosten van drie verschillende organisatiemodellen doorgerekend en voor Zeeland lag het accent op de efficiency.

Open poort tot kennis: de kosten, raming financiële gevolgen herstructurering openbaar bibliotheekwerk (2001)

Voor het ministerie van OCW heeft IOO geanalyseerd wat de kosten in de toekomst zullen zijn als een grootschalige vernieuwing van het Nederlandse openbare bibliotheekbestel wordt doorgevoerd. Met behulp van allerlei databronnen, secundaire gegevens en diverse onderzoeksmethoden (interviews, enquêtes, workshops, groepsdiscussies) heeft IOO de financiële consequenties van de vernieuwingoperatie voor de Nederlandse openbare bibliotheken beschreven.

5 Arbeidsmarkt

Monitor vacatureonderzoek grafische en creatieve industrie (2001-2010)

In opdracht van het GOC doet Research voor Beleid jaarlijks onderzoek onder 1500 bedrijven in de grafimedia branche en creatieve industrie. Via een telefonische enquête worden het aantal en het type vacatures bevraagd. Naast de vaste vragen over vacatures wordt ook ieder jaar een actueel thema bevraagd.

Methodieken : Enquête
Opdrachtgever : GOC

Inkomenspositie van orkestmusici (2008)

Nieuw overheidsbeleid, marktontwikkelingen en wijzigende maatschappelijke opvattingen stellen nieuwe eisen aan het vak van orkestmusicus. Dit betekent bijvoorbeeld een toenemend beroep op flexibiliteit en verbreding van het takenpakket. Het is daarbij van belang dat de arbeidsvoorwaarden blijven aansluiten op de inhoud van het vak. Sociale partners betrokken bij de CAO Nederlandse orkesten wilden inzicht krijgen in de inkomenspositie van orkestmusici. Ook is behoefte aan inzicht op de inhoud van het beroepsprofiel van musici. Research voor Beleid voerde in opdracht van de Stichting Sociaal Fonds Orkesten onderzoek uit naar de relatieve inkomenspositie en de ontwikkelingen voor het vak. Het onderzoek bestond onder meer uit een enquête onder werkgevers, een enquête onder werknemers, expertinterviews en een vergelijking van salarisontwikkelingen met enkele referentiegroepen. Uit het onderzoek kwam onder meer naar voren dat de ontwikkeling van het salaris van musici in de loop der jaren gelijk is aan dat van andere cao's. Wel bleek dat de orkestmusici in verhouding tot referentieberoepen relatief weinig verdienen en bovendien zeer beperkte doorgroeimogelijkheden hebben. Daarnaast bleek dat investeringen door werkgevers in het loopbaanbeleid van musici noodzakelijk zijn.

Methodieken : Interviews, enquête en bestandsanalyse
Opdrachtgever : Stichting Sociaal Fonds Orkesten

Schoolverlatersonderzoek grafische en creatieve industrie (1999, 2001, 2004, 2008)

Het kenniscentrum voor de grafische sector GOC gaat periodiek na in hoeverre afgestudeerden van grafische en creatieve opleidingen (vakscholen) zijn gaan werken in hun vakgebied en wat zij aan hun opleiding hebben gehad. Het onderzoek is tot nu toe uitgevoerd in 1999, 2001, 2004 en 2008.

Methodieken : Enquête
Opdrachtgever : GOC

Research voor Beleid
Bredewater 26
Postbus 602
2700 MG Zoetermeer
tel: 079 322 22 22
fax: 079 322 22 12
e-mail: info@research.nl
www.research.nl

